

Pedagogisch beleidsplan kinderdagverblijf Kindertijd 2022

Inleiding

Kinderdagverblijf Kindertijd is een kleinschalig en huiselijk kinderdagverblijf. Het biedt dagopvang aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Er worden dagelijks maximaal 12 kinderen opgevangen binnen een verticale groep en kent een vast team van pedagogisch medewerkers.

In ons pedagogisch beleid komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan en waarom wij dat zo doen. Het pedagogisch beleid beschrijft de visie op de ontwikkeling van kinderen en op opvoeden.

Daarnaast wordt beschreven hoe wij werken aan de vier competenties, genoemd in de Wet Kinderopvang, namelijk *de emotionele veiligheid, het bevorderen van de sociale competentie, het bevorderen van de persoonlijke competentie en socialisatie door de overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.*

Vanuit dit richtinggevende kader is het pedagogisch beleidsplan geschreven. Zowel pedagogisch medewerkers als ouders zijn hierbij betrokken.

Verantwoorde kinderopvang

Dit is voor ons het kader van ons pedagogisch beleidsplan.

Hieronder staan de belangrijkste punten voor verantwoorde kinderopvang opgesomd. Verantwoorde kinderopvang wordt gewaarborgd als je werkt volgens de onderstaande wettelijke normen. Doe je dat, dan kunnen we spreken over verantwoorde kinderopvang.

1. Er wordt op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.
2. Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.
3. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Het draait hier om de sociale kennis en vaardigheden van kinderen, maar met name ook hoe de pedagogisch medewerker de kinderen begeleidt in de interactie.

4. Als laatste maar zeker niet onbelangrijk. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Voor ons dagelijks handelen maken wij gebruik van een pedagogisch werkplan. Daarin wordt beschreven hoe wij werken en waarom wij op een bepaalde manier handelen. Dit biedt houvast aan de pedagogisch medewerkers en de ouders. Het pedagogisch beleidsplan ligt voor ouders ter inzage op het kinderdagverblijf. Ouders kunnen via de website de meest recente versie downloaden.

Hoofdstuk 1 Vier algemeen pedagogische basisdoelen

Deze pedagogische basisdoelen zijn geformuleerd in het landelijk kwaliteitsstelsel kinderopvang. (Rixsen-Walraven 1998)

1. *Emotionele veiligheid*: een veilige basis, een 'thuis', waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang en weegt het zwaarst bij het beoordelen van de pedagogische kwaliteit.

2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van '*sociale competentie*'

Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden zoals: het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De kinderopvang biedt hierbij unieke extra ontwikkelingsmogelijkheden door groepsopvang.

3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van '*persoonlijke competentie*'

Hiermee wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

4. *Waarden en normen 'cultuur'*

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

Hoofdstuk 2. Visie op opvoeden

Het opvoedingsdoel is: de kern tot bloei laten komen:” Een kind is als een stekje dat alles in zich heeft om uit te groeien tot een mooie stevige boom.”

Onze visie op opvoeden is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden. Wat in potentie aanwezig is in het kind, wordt door ons gestimuleerd. Zo kan een kind zijn en verder groeien tot wie hij werkelijk is. Om dit te bereiken, kijken en luisteren wij goed naar kinderen. De ouders dragen de zorg voor en opvoeding van hun kind(eren) tijdelijk aan ons over. Daarom hebben de kinderen bij Kinderdagverblijf Kindertijd te maken met professionele opvoeders: de pedagogisch medewerkers. Zij zijn zich bewust van hun (grote) verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich.

Wij willen kinderen:

1. Begeleiden in een klimaat van (emotionele) veiligheid
2. Ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden (sociale competentie)
3. Helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie)
4. Normen en waarden bijbrengen

Hoofdstuk 3. Emotionele veiligheid

Wij willen kinderen begeleiden in een klimaat van (emotionele) veiligheid.

Veiligheid en vertrouwen vormen de basis van kinderopvang. Wij scheppen een klimaat waarin het kind zich veilig voelt.

We sluiten aan bij de behoeften van het kind, en zorgen ervoor dat het zich gezien en gehoord voelt. Zo weet het kind dat de pedagogisch medewerkster er voor hem/haar is en durft het de omgeving om zich heen te verkennen.

Naast emotionele veiligheid, hebben we natuurlijk ook te maken met fysieke veiligheid. We zoeken zorgvuldig naar een balans tussen de noodzakelijke veiligheid en een uitdagende omgeving en activiteiten. 'Ruimte geven' en 'grenzen stellen' zijn hierbij een leidraad voor ons handelen. Kinderen moeten immers kunnen ontdekken, zich verwonderen, nieuwe dingen uitproberen. Maar kinderen hebben ook regels en structuur nodig om te weten waar ze aan toe zijn.

Waarborgen van emotionele veiligheid

Wat betreft de emotionele veiligheid van het kind staat het volgende centraal: hoe het kind zich voelt op de groep en binnen het dagverblijf. Ervaart het kind voldoende veiligheid in zijn omgeving om zich vrij te kunnen 'bewegen' en te 'ontdekken'. Hier proberen we zoveel mogelijk op in te spelen. Bijvoorbeeld door het inzetten van vaste pedagogisch medewerkers op de groepen en een vaste groepsstelling met vaste vriendjes en vriendinnetjes.

Wij werken kindgericht. We verplaatsen ons (vaak letterlijk) naar het niveau van het kind. Hiermee bieden we ruimte aan het kind om ons te benaderen en te laten zien wat hij of zij van ons wil. We maken de afstand tussen de volwassene en het kind kleiner door ons naar hun hoogte te verplaatsen. Praktisch betekent dit dat we bij de baby's veelal op de grond zitten, of op een laag stoeltje en met de kinderen meespelen. Bij de peuters zorgen we ervoor dat we door onze knieën zakken als we met ze praten, zodat we op oogniveau met elkaar zijn. Ook bij de peuters spelen we mee. Om ze te stimuleren in hun spel of een beetje op gang te helpen als ze iets moeilijk of eng vinden. Kinderen ontlenen veel veiligheid aan een volwassene aan hun zijde wanneer ze zelf wat onzeker zijn. Zo komen ze net wat sneller een 'drempeltje' over.

We geven door een open en toegankelijke houding naar het kind, het gevoel dat ze bij ons terecht kunnen met hun verhaal en emoties. We luisteren goed naar gedrag en woord en vragen na of controleren of we het kind goed begrepen hebben.

Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van Kindertijd. Zij volgt het kind heel specifiek, is aanspreekpunt voor de ouder en draagt zorg voor het welbevinden van het kind. De ouders kunnen de mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouders maakt zoals bijvoorbeeld over slaapgewoontes en wat het kind wel/niet mag eten. Na de eerste drie maanden zal de mentor een evaluatiegesprek met de ouder plannen om te bespreken hoe het gaat.

Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind, zullen we wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. De mentor van het kind maakt minimaal 1x per jaar volgens een vast systeem een observatieverslag over zijn/haar welbevinden. De ouders zullen door de mentor minimaal 1 keer per jaar worden uitgenodigd voor een gesprek waarin de resultaten van deze observatie wordt besproken en hoe het verder met het kind bij ons gaat. In het contract wordt vermeld wie de mentor is. Zo mogelijk went het kind ook op de dagen dat de mentor aanwezig is.

Wennen op het kinderdagverblijf

Ouders krijgen in de twee weken vóór de eerste plaatsingsdag de gelegenheid om samen met het kind te wennen aan de opvang op het kinderdagverblijf. Wij stellen het zeer op prijs als ouders ook tijd nemen voor het wennen en hopen dat ze even bij het kind kunnen blijven. Tenslotte zullen de ouders net als het kind ook moeten wennen aan de nieuwe situatie. Het valt niet altijd mee om het kind achter te laten en dan is het prettig als de ouders zelf iets van de sfeer op het kinderdagverblijf hebben kunnen proeven. Tijdens het kennismakingsgesprek worden wenaafspraken en een wenschema gemaakt en kunnen de ouders op uw verzoek meekijken op de groep.

Kinderen wennen op de plaatsingsdagen. Als het kind slechts één dag per week komt, kan het kind ook op andere dagen in de weken voorafgaand aan de eerste plaatsingsdag komen wennen. Het verblijf van de kinderen tijdens deze wenperiode wordt niet in rekening gebracht.

Vast dagritme

Duidelijkheid en structuur zijn belangrijk voor een veilige basis. Elk kind wil weten wat kan en wat niet kan, want herkenbaarheid biedt veiligheid en vertrouwen. Als alle kindjes er zijn, starten we de dag met een kringetje. Hierin bespreken we de dag, wie er komen en wat we gaan doen. Daarnaast zingen we liedjes en doen we een spelletje. . Voor nieuwe kindjes is het prettig om zich een beeld te kunnen vormen van een dag op Kindertijd.

Voor baby's is het belangrijk dat zij worden gevolgd in het eigen ritme: hun slaap- en voedingstijden. Vanaf de peuterleeftijd bereik je herkenbaarheid ook met een vast dagritme. Zo zijn er,naast de wisselende activiteiten,vaste momenten voor eten en slapen. Kinderen brengen ook hun eigen gewoontes mee van thuis.We houden daar rekening mee. We zingen bijvoorbeeld mama's liedje waarbij de dreumes makkelijker in slaap valt. Ook blijft er altijd een pedagogisch medewerkster in de slaapruijnte totdat de kinderen slapen. Dit om het gevoel van veiligheid te vergroten.**Vaste pedagogische medewerkers op de groep**

De basis van al het handelen van de groepsleiding is het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerker onmisbaar. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven én kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met de pedagogisch medewerker, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit een veilige gevoel op allerlei ontwikkelingsgebieden zich meer ontwikkelen en de omgeving gaan ontdekken. Binnen ons kinderdagverblijf werken wij met vijf vaste leidsters. Zij werken allemaal op een vaste dag met dezelfde groep kinderen. Door onze kleinschaligheid kennen de kinderen alle leidsters. Soms vallen wij in voor elkaar bij ziekte of vakantie. Dit is voor de kinderen geen enkel punt omdat zij alle leidsters kennen. Dit geeft een gevoel van vertrouwen en veiligheid zowel voor de kinderen als hun ouders. Inthe en Marlies zijn vaste invalkrachten, daarnaast worden zoveel mogelijk oud-stagiaires ingezet als invalkracht.

Uren-indeling van de pedagogisch medewerksters

Zoals hierboven genoemd werken de medewerksters op vaste dagen en tijden.

Elke opvang dag vangt aan om 7.30 uur. Van 7.30 tot 8.30 uur is er een pedagogisch medewerkster aanwezig. De tweede medewerkster start om 8.30 uur. Hier is voor gekozen omdat de kinderen in de ochtend vaak druppelsgewijs binnenkomen.

De rest van de dag zijn er altijd 2 volwassenen op de groep. Ook tijdens de lunchpauze en aan het einde van de dag. Mocht dit incidenteel anders zijn door bijvoorbeeld ziekte/vakantie van stagiaires of vrijwilligster dan staat de camera aan waardoor leidinggevende tijdens de pauze of bij de sluiting mee kan kijken. In geval van nood is er achterwacht beschikbaar die binnen enkele minuten op het dagverblijf kan zijn. Dit is de voormalig eigenaar van Kindertijd, die boven het kinderdagverblijf woont En Marlies en Inthe, die op respectievelijk 3 en 8 minuten fietsafstand wonen.

Afwijking van de BKR (Beroepskracht-kindratio)

Kinderdagverblijf Kindertijd maakt gebruik van de 3-uurs regeling. Deze regeling houdt in dat het kindercentra wettelijk is toegestaan om gedurende maximaal drie uur per dag af te wijken. Er dient tijdens deze BKR (Beroeps Kind Ratio) afwijking geconformeerd te worden aan de wet IKK*.

Kindertijd wijkt af van de BKR op de volgende tijden:

Dagelijks van 7:30 tot 8:30 en van 17:00 tot 18:00. Er is cameratoezicht en is er achterwacht beschikbaar. Tussen 13:30 en 14:30 in verband met opeenvolgende pauzes van de pedagogisch medewerkers.

Van 8:30 tot 13:30 en van 14:30 tot 17:00 wordt er niet afgeweken de de BKR.

Voorwaarde IKK: - Minimaal de helft van het aantal benodigde PM wordt ingezet gedurende afwijking BKR. - Minimaal één PM aanwezig plus eventuele achterwacht

Inzet stagiaires

Kinderdagverblijf Kindertijd vindt het belangrijk om bij te dragen aan de ontwikkeling en opleiding van toekomstige pedagogisch medewerkers.

Wij streven ernaar om dagelijks een stagiaire op de groep mee te laten draaien. Onze stagiaires volgen minimaal een MBO opleiding en lopen op zijn minst een half jaar stage bij ons. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen de tijd krijgen om te wennen en zich ook te hechten aan een stagiaire. Het is gebruikelijk dat de stagiaires vaak een jaar stage lopen bij ons. Juist omdat wij vaste gezichten op de groep erg belangrijk vinden maken wij geen gebruik van de zogenaamde "snuffelstage". Dit zijn kortdurende stages van 2 weken.

Stagiaires worden begeleid door een werkbegeleider en een praktijkopleider. Er worden regelmatig evaluatiegesprekken ingepland en de voortgang van de stagiaire wordt besproken tijdens vergaderingen. De stagiaires worden in de gelegenheid gesteld om de beroepskwalificaties te ontwikkelen. Altijd zal er gekeken worden naar de achtergrond en de ontwikkeling en het niveau van de opleiding van de stagiaire. Aan de hand hiervan zal de stagiaire meer handelingen mogen uitvoeren en meer verantwoordelijkheden krijgen.

Er is een inwerkschema als leidraad voor de stagiaires. Hierin wordt de opbouw van de stage beschreven en zijn de voorkomende taken uitgewerkt.

De stagiaire doet eerst alles een langere periode onder toezicht, dan met een toezien oog voordat de stagiaire zelfstandig handelingen uit mag voeren. De stagiaires zijn boventallig en nooit eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen ons kinderdagverblijf.

Inzet vrijwilligers

Een vrijwilliger is altijd extra op de groep en telt niet mee in de BKR.

Voorkomende taken: voorlezen, mee naar buiten gaan, meespelen met de kindjes, helpen met eet en drinkmomenten, helpen met jas en schoenen aantrekken, knutselactiviteit.

Dit is altijd ter ondersteuning en nooit als vervanging van een pedagogisch medewerkster.

Afspraken met een vrijwilliger worden vastgelegd in een vrijwilligersovereenkomst.

Vaste gezichten criterium bij baby's

Een vast gezicht bij de opvang van nuljarigen is een kwaliteitseis. Een vaste medewerker weet hoe een baby zich ontwikkelt, waarvan het kind gestrest raakt en waar deze behoefte aan heeft. Vanaf 2018 geldt dat er voor baby's 2 of 3 vast gezichten moeten zijn. Op ons kinderdagverblijf werken wij met slechts 4 pedagogisch medewerksters waardoor wij de baby gekoppeld hebben aan een tweetal leidsters.

Vierogenprincipe

Vanaf 1 juli 2013 geldt het vierogenprincipe Dit principe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang maar elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren.

Binnen ons kinderdagverblijf hebben wij dit opgelost door te werken met stagiaires en een vrijwilligster. Wij streven ernaar om dagelijks een stagiaire op de groep mee te laten draaien. Onze stagiaires volgen minimaal een MBO opleiding en lopen op zijn minst een half jaar stage bij ons. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen de tijd krijgen om te wennen en zich ook te hechten aan een stagiaire. Het is

gebruikelijk dat de stagiaires vaak een jaar stage lopen bij ons. Juist omdat wij vaste gezichten op de groep erg belangrijk vinden maken wij geen gebruik van de zogenaamde “snuffelstage”. Dit zijn kortdurende stages van 2 weken.

Onze vrijwilligster werkt al sinds 2012 bij ons. Juist omdat zij zo graag met kinderen werkt komt zij afwisselend de dinsdag en vrijdag bij ons op het kinderdagverblijf met de kinderen spelen. Ook onze kinderen genieten hier erg van.

Ook maken wij gebruik van camera en babyfoon zodat de leidster die alleen is ten alle tijden gehoord en gezien wordt door haar collega. Mocht de situatie zich voordoen dat er geen stagiaire of vrijwilligster aanwezig is door bijvoorbeeld ziekte of vakantie dan zullen beide leidsters op de groep pauzeren zodat er altijd “vier ogen” aanwezig zijn.

Wanneer er door het geringe aantal kinderen slechts één beroepskracht in het kindercentrum aanwezig is, is tevens een volwassene beschikbaar die telefonisch bereikbaar is en die binnen 15 minuten in het kindercentrum aanwezig kan zijn in geval van een calamiteit. Dit zijn in principe Inthe of Marlies. Is dit anders, wordt het team daarover geïnformeerd.

Observeren van kinderen en het signaleren van bijzonderheden

Wij werken met een vaste en kleine groep (maximaal 12 kinderen) per dag. Dit geeft ons de gelegenheid om met de kinderen te spelen en om hen goed te leren kennen. Wij bieden geen flexibele opvang en het team is ook een constante factor van vijf vaste leidsters.

Deze twee constante factoren: dezelfde groep kinderen en dezelfde leidsters kunnen ook onze valkuil zijn. Wij groeien mee in de ontwikkeling van de kinderen en daardoor is het moeilijker om afwijkende zaken te constateren. Om dit te voorkomen wisselen wij af en toe van werkdag omdat een leidster die niet met haar vaste groep kinderen werkt met een meer open blik naar de kinderen kijkt.

Daarnaast is Marlies ook de pedagogisch coach en staat zij met regelmaat boventallig op de groep om daarna in gesprek te kunnen gaan met de pedagogisch medewerkers.

Daarnaast werken wij met de methodiek van de observatie boekjes “zo doe ik” en “zo beweeg ik”. Wij observeren minimaal 1x per jaar en bespreken onze bevindingen ook met de ouders door middel van een jaarlijks verslag, en naar behoefte een oudergesprek. Natuurlijk bespreken wij opvallende zaken direct met de ouders.

Als het kind 4 jaar is en naar school gaat, geven wij een overdrachtsverslag over het kind mee aan de ouders. waarin de belangrijkste kenmerken over de ontwikkeling van het kind beschreven staan. Ouders besluiten zelf of ze deze overdracht aan school willen geven, zodat de leerkracht op de hoogte is van de ontwikkeling van het kind of alleen voor zichzelf willen houden. We staan open voor communicatie met de school zodat het kind op een zo goed mogelijke manier kan worden overgedragen, wat bijdraagt aan een doorlopende ontwikkelingslijn.

Mochten er bijzonderheden of problemen geconstateerd worden dan bespreken wij dit eerst met de ouders en zal er gezamenlijk een vervolprocedure worden afgesproken. Denk hierbij aan logopedie, fysiotherapie, osteopathie of bijvoorbeeld het inschakelen van consultatieburo Careyn.

Wij komen 4x per jaar bij elkaar voor een werkoverleg. Een vast punt op de agenda is hierbij “welk kind heeft extra aandacht en waarom?” Door onze kleinschaligheid spreken de leidsters elkaar heel geregeld en zijn ook Marlies en Inthe regelmatig op de groep aanwezig.

Contacten met de ouders worden gelegd door leidsters en leidinggevendenden. De ouders kennen de leidsters en leidinggevendenden goed door de contactmomenten bij het halen en brengen. Hier wordt veel aandacht aan besteed.

Inrichting van de ruimte

Bij de inrichting van de ruimte ligt de nadruk op huiselijkheid. Er staat een eettafel in, een bankstel, kleden op de vloer en gezellige knutsels aan de muren. Ook maken we hoekjes en aparte plekken waar de kinderen zich kunnen terugtrekken als ze daar behoefte aan hebben.

We letten er daarnaast op dat de ruimte zo is ingedeeld, dat het kind de pedagogisch medewerker 'steeds' in de gaten kan houden als het dat nodig heeft. We richten het kinderdagverblijf zo in dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan.

Er is structuur in de inrichting. Zo weet een kind bijvoorbeeld waar de verkleedkleden te vinden zijn en waar het kan puzzelen. We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag. We hebben regels over de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen; bijvoorbeeld niet springen op de bank.

In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit, bijvoorbeeld in het kader van een thema, maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders van thuis meenemen. Dat kan variëren van foto's van thuis tot bladeren die met een boswandeling in het weekend zijn gevonden.

In de ruimte hangt er van ieder kind een foto en heeft ieder kind een eigen mandje waar het zijn/of haar persoonlijke spullen in kan bewaren; bijvoorbeeld een speen, een knuffel of meegebracht speelgoed van thuis.

Buitenspelen

Naast onze binnenruimte hebben wij ook een buitenruimte waar de kinderen naar hartenlust kunnen fietsen, stoepkrijten, in het houten huis spelen en soms met water en zand kunnen rommelen.

Wij vinden het daarnaast erg belangrijk dat onze kinderen ook dagelijks in het "echte" buiten komen. Daarom gaan wij ongeacht het weer dagelijks op stap. Wij maken veelvuldig gebruik van de omliggende stadsparken en kinderboerderij. Ook is er een hertjespark in de omgeving waar de kinderen graag naar toe gaan om de dieren te voeren. Het voelen van blaadjes, het spelen met steentjes en stokken is iets wat wij erg belangrijk vinden binnen ons kinderdagverblijf.

Het ervaren van de verschillende seizoenen staat centraal bij het buitenspelen. Wind, sneeuw, zon, regen en de daarbij verschillende natuur uitingen worden door ons veel gebruikt in de verschillende thema's.

Wij nemen de kinderen soms ook mee om boodschappen te doen of bijvoorbeeld een rondje op de markt te lopen. De kinderen genieten erg van deze huis- tuin en keuken activiteiten. Het voelt vertrouwd en fijn voor kinderen om activiteiten te doen die zij ook vaak met papa of mama doen.

Hoofdstuk 4 Sociale competentie

Wij willen kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden (sociale competentie).

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Ook de groep heeft een belangrijke functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Wij zien Kinderdagverblijf Kindertijd als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dit gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Wij stellen kinderen in de gelegenheid om vanuit het kinderdagverblijf de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van én door elkaar, voor nu én later. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld het elkaar helpen, speelgoed samen op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen.

Ontwikkeling van sociale competenties

Op een kinderdagverblijf wordt de sociale ontwikkeling gestimuleerd doordat kinderen de hele dag met andere kinderen en volwassenen samen zijn. Kinderen ontdekken, van baby naar peuter, steeds meer dat het leuk is om dingen samen te doen: de pedagogisch medewerkers stimuleren dit door bijvoorbeeld samen aan tafel een activiteit te doen, gezellig aan tafel liedjes te zingen, of te dansen.

Voor het kind op het dagverblijf wordt het groepsgebeuren steeds belangrijker: de kinderen krijgen een sterke band onderling en met de pedagogisch medewerkers. De kinderen helpen en troosten elkaar, hebben onderonsjes, giechelen samen. Sommige kinderen zijn makkelijk in het contact naar andere kinderen, andere kinderen hebben hulp nodig bij het contact maken. De pedagogisch medewerkers stimuleren sociaal gedrag en samenspel door kinderen bij elkaar te zetten met een spelletje of in kleine groepjes een activiteit aan te bieden. Kinderen geven steeds meer aan wat zij wel en wat zij niet willen. Kinderen kiezen steeds meer bewust, waarmee en met wie zij willen spelen. Wij stimuleren kinderen daar ook in. Soms geven kinderen duidelijk aan, dat zij alleen of met zijn tweeën willen spelen zonder inmenging van anderen. Dat mag, we letten hierbij wel op dat sommige kinderen niet worden buitengesloten.

De pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om aan te geven wat zij wel en niet willen. Kinderen ontwikkelen zo hun eigenheid en ontdekken hun eigen wil. Door hier openheid aan te geven leren kinderen ook steeds meer zelf aan te geven wanneer zij ons wel of niet nodig hebben; zij komen naar de pedagogisch medewerker toe voor troost, aandacht, een knuffel of hulp. Natuurlijk zoekt de pedagogisch medewerker het kind zelf ook op: er wordt ook aandacht, een knuffel of hulp aangeboden.

Kinderen moeten de ruimte, het materiaal en de aandacht van de pedagogisch medewerkers met elkaar delen en daarbij kunnen conflicten ontstaan. De pedagogisch medewerksters vinden het belangrijk kinderen hun conflicten zoveel mogelijk zelf te laten oplossen. In eerste instantie wachten de pedagogisch medewerkers af of kinderen erin slagen zelf hun conflicten op te lossen, houden het proces in de gaten en grijpen in als kinderen er niet uitkomen of als een kind het onderspit delft. Wanneer de pedagogische medewerksters ingrijpen, verwoorden wij voor de kinderen waar het om draait en helpen de kinderen naar een oplossing te zoeken, bijvoorbeeld een vergelijkbaar of eenzelfde stuk speelgoed aanbieden, om de beurt, wachten tot de ander klaar is. We geven de kinderen een alternatief wanneer zij in conflict fysiek worden. We leggen dan uit hoe ze het ook kunnen oplossen 'met woorden'.

We creëren een open houding tussen pedagogisch medewerkers en kinderen. We praten met elkaar en luisteren naar elkaar. We vertellen en leggen uit wat we bedoelen en vragen na of een kind ons goed begrijpt.

Het leren delen van aandacht vinden de meeste kinderen moeilijk: de pedagogisch medewerker is niet altijd beschikbaar op het moment dat het kind om aandacht vraagt. Kinderen moeten op dat moment genoeg nemen met een andere oplossing, bijvoorbeeld op schoot, of naast de pedagogisch medewerker zitten. Wij proberen de aandacht zo evenredig mogelijk over alle kinderen te verdelen. Kinderen die zelf om aandacht vragen, komen vanzelf wel aan hun trekken. Bij kinderen die dat niet doen, laten wij het initiatief meer van onze kant komen.

Hoofdstuk 5 Persoonlijke competentie

Wij willen kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie).

Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden in hun ontwikkeling gestimuleerd, zoals de lichamelijke ontwikkeling (bijv. leren kleuren), de verstandelijke ontwikkeling (bijv. leren praten) en emotionele ontwikkeling (bijv. leren opkomen voor jezelf).

Ontwikkeling van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competenties worden persoonskenmerken bedoeld als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Het kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden. Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft en welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties (bijv. geduld en afwachten, of juist initiatief nemen en doorzetten). Door de manier waarop de pedagogisch medewerkers met de kinderen omgaan, hoe de kinderen in de groep met elkaar omgaan, door de inrichting van de ruimten en door de mogelijkheden die het speelmateriaal en de activiteiten bieden, bevorderen wij de persoonlijke competentie van het kind.

Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine probleempjes op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind. En, elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en eigen wijze. Wij sluiten ons in onze werkwijze en benadering zo veel mogelijk aan bij het individuele kind. Tijdens spel, activiteiten en verzorgingssituaties geven wij het kind complimenten.

Elk kind is trots als het zelf dingen kan doen. Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. Zo kunnen kinderen bepaald speelmateriaal zelf pakken en is de ruimte zo ingericht dat kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en waar kunnen doen. Aan tafel tijdens de lunch snijden we het brood in kleine stukjes, en krijgt ieder kind een vorkje om zo de fijne motoriek te stimuleren. We helpen de kleinere kinderen met de vork aangeven met een stukje brood eraan, zodat ook zij kunnen oefenen. Kinderen groeien hiervan en ontwikkelen een stukje zelfvertrouwen.

Ook bij zelfstandig eten, drinken, zindelijk worden, stimuleren wij het kind op een positieve manier. Wij 'dwingen' kinderen nooit met eten of zindelijkheid. Als iets niet meteen lukt, wordt het kind geholpen en zo nodig getroost om het op een later moment weer te proberen. Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiespel, drama, naspelen/meespelen. Door te leren winnen en verliezen, door lastige situaties zélf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en

mogelijkheden te ontdekken (iets proberen wat je eerst niet durfde), door situaties eigen te maken en daar complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen (wat vind je heel leuk om te doen, waar ben je goed in) en wie ze zijn.

Wij bieden daarom een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten. Wij zien dat kinderen genieten van de verkleedspullen. Dit biedt hen veel mogelijkheden om hun fantasiespel te ontwikkelen.

Extra opvangdagen buiten contract

Kindertijd biedt geen flexibele opvang. We bieden de mogelijkheid voor een inhaaldag, mits de groepsgrootte en groepsdynamica dit toelaat. Inhaaldagen vervallen aan het einde van een kalenderjaar. Ook kunnen ouders een extra dag aanvragen als er nog inhaaldag is. Deze worden de maand erop gefactureerd. Inhaaldagen worden door ons schriftelijk bijgehouden.

Hoofdstuk 6 Normen en Waarden

Wij willen kinderen normen en waarden bijbrengen.

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden kennen. We maken duidelijk wat de regels zijn in het kinderdagverblijf en waar de grens is, als een kind hier tegenaan loopt.

Als een kind onacceptabel gedrag vertoont of normen/grenzen overschrijdt zijn er verschillende mogelijkheden om te handelen. Voorbeelden zijn het aanspreken op het ongewenste gedrag en benoemen van gewenst gedrag, waarschuwen, maar ook het gedrag negeren, het kind afleiden en het kind even uit de conflictsituatie halen om weer tot rust te komen.

Voorbeeld

Een positieve benadering

Joost is 3 jaar en vroeg op een negatieve manier onze aandacht. Wanneer we aan tafel gingen zitten, zette Joost zijn voeten op de tafel, hij draaide zich om of sloeg met zijn bord op de tafel. Hem aanspreken op zijn gedrag werkte niet en maakte dat we in een negatieve spiraal met hem terecht kwamen. Onze oplossing werd het benoemen van het positieve gedrag van de andere kinderen. Bijvoorbeeld "ik zie dat Marieke en Pepijn al op hun billen zitten, heel fijn". Zo zag Joost welk gedrag wij van hem wilde zien en dat je daar leuke aandacht voor krijgt. Joost reageerde erg goed op de positieve benadering en het is weer ouderwets gezellig aan tafel en op de groep.

Stimulering van de sociale ontwikkeling

Een belangrijk onderdeel van de sociale ontwikkeling bij peuters vormt het ontwikkelen van sociaal gedrag: leren delen, helpen en samenwerken. Ook sociale gewoonten, groeten, luisteren en converseren, worden tijdens het samen spelen gestimuleerd.

Bijlagen

Klachtenreglement

Inwerkplan stage

Bijlage 1: Klachtenreglement Kinderdagverblijf Kindertijd

Inleiding

Kinderdagverblijf Kindertijd heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de aard van de klacht kan deze worden ingediend bij de directie. Hij / zij is te bereiken per e-mail: kindertijd@kinderdagverblijfkindertijd.nl Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies, bemiddeling en mediation bij het [Klachtenloket Kinderopvang](#), gevestigd in Den Haag, of aanmelding van het geschil bij de [Geschillencommissie](#).

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u [hier](#).

1. Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft, gaat Kinderdagverblijf Kindertijd ervan uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de locatiemanager. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden.

2. Indienen klacht

2.1 Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht.

Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking of in geval het een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker betreft de meldplicht. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

3. Behandeling klacht

- 3.1 De directie draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
- 3.2 De directie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.
- 3.3 De directie houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.
- 3.4 Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.
- 3.5 Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.
- 3.6 De directie bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de klachtenfunctionaris de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.
- 3.7 De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

4. Externe klachtafhandeling

- 4.1 Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.
- 4.2 De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.
- 4.3 Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.
- 4.4 De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij Kinderdagverblijf Kindertijd, aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

Bijlage 2:

Inwerkprogramma voor stagiaires

en flexwerkers/invallers/nieuwe werknemers

Inwerkschema stagiaire, welkom!

De komende weken gaan we je wegwijs maken op Kindertijd! Hieronder vind je een inwerkschema. Deze gaan we wekelijks aftekenen. Elke week staat een onderwerp centraal waar we die week onze aandacht op richten. In de rest van dit document kun je tot in detail lezen hoe de onderwerpen in zijn werk gaan, zodat je alvast voorbereid bent, en je kunt het er altijd bij pakken als je het even niet meer weet. Heb je vragen, mag je die altijd stellen!

Week	Data	Doel	Aftekenen
Week 1		Meekijken Dagritme leren kennen Voorstellen aan alle ouders	
Week 2		Afwassen & vuilniszakken wegbrengen	
Week 3		Dienblad indelen voor alle dagdelen	
Week 4		Schoonmaken groep & wc poetsen	
Week 5		Naar buiten; alles mee?	
Week 6		Verschoneren	
Week 7		Schriftje schrijven	
Week 8		Flesje maken	
Week 9		Fruithapje maken	
Week 10		Groep afsluiten	
Week 11		Knutsel activiteit	
Week 12		Voorlezen	
Week 13		Liedjeskring	
Week 14		Overdracht ouder	

Week 15		Slaapkamer middagdutje	
Week 16		Dagritme groep leiden	
Week 17		Dagritme baby leiden	
Week 18		Openen groep	

Vroege en late dienst, aantal kindjes en pauzes

We ontvangen maximaal 12 kindjes op een dag, in de leeftijd van 0-4 jaar, en werken met 2 pedagogisch medewerkers (pm-ers) en 1 stagiaire. Op een dag heeft 1 pedagogisch medewerker vroege dienst, de andere pm-er heeft late dienst. Elke pm-er en stagiaire heeft op een dag een half uur pauze.

De **vroege** dienst begint officieel van 7:30-17:00. Degene die “vroeg” heeft is om 7:15 aanwezig om de groep klaar te maken voor de opening om 7:30. Deze pm-er heeft als eerste pauze, ongeveer om 13:30. Ze mag om 17:00 naar huis, alleen als er ook een stagiaire aanwezig is. Als er geen stagiaire aanwezig is, moet ze blijven totdat er 6 kindjes over zijn aan het einde van de middag, of totdat de pm-er met late dienst het gevoel heeft dat het haalbaar is dat de andere pm-er weg gaat. Soms is het nog erg druk om 17:00, of is er bijvoorbeeld nog een flesje of groentehap te geven. Het is dan fijn om nog met zijn 2en te zijn. Als je langer als een half uur moet overwerken, mag je dit half uur op je urenlijst schrijven (als je op de groep staat als pm-er).

De **late** dienst is van 8:30-18:00. Deze pm-er heeft als 2^e pauze, zodra de pm-er met vroege dienst weer terug komt, kan ze pauze gaan houden. Meestal van 14:00 tot 14:30 Ze mag naar huis als de kindjes naar huis zijn, en de groep weer opgeruimd is.

De **stagiaire** heeft als laatste pauze, en mag met pauze als de late pm-er weer terug op de groep is. Dit is ongeveer van 14:30 – 15:00 De werktijden van de stagiaire zijn meestal vanaf 9:30-18:00

De stagiaire mag 1 uur aan haar studie besteden op de dag. De beste tijd hiervoor is na de lunch, zodra de grote kindjes op bed liggen, en zodra de afwas en schoonmaak gedaan zijn. Op dit moment zijn de minste kindjes wakker. Dit komt meestal uit op 13:00-14:00. Dit is ook de beste tijd om gemaakte opdrachten samen door te nemen. Het initiatief daarvoor ligt bij de stagiaire zelf!

Ziekmelding

Ben je ziek, meld dit dan zo vroeg mogelijk bij Marlies of Inthe. Voor stagiaires geldt dat we je vanaf 2 ziektedagen vragen om de ziektedagen in te komen halen. Voor details over ziekmelden, zie “Verzuimbeleid medewerkers van KDV Kindertijd” Deze vind je in de protocollenmap op de groep.

Opening van de groep om 7:15

De appelkar wordt buiten gezet. Als het regent doen we het blauwe afdekzeil over de kar. De lampen gaan aan, de kachel gaat op 19 graden

De presentielijst wordt op het bord geschreven, de mandjes klaargezet. We kijken in het overdrachtschrift; is er nog iets bijzonders dat we moeten weten over een kindje? We kijken in de agenda; is er een feestje of iets anders wat er vandaag gedaan moet worden?

De groep wordt gecontroleerd; is de vloer schoon? Staat het speelgoed uitnodigend klaar voor de kindjes? Eventueel een muziekje aanzetten.

Controleer of er brood ontdooit moet worden voor de dag, en pak dit uit de vriezer zodat het kan ontdooien

Als alles klaar staat, wordt het dienblad klaargezet voor het eerste eetmoment; groente/fruit eten. Zie hoofdstuk "**Het eerste eetmoment; groente/fruit eten**" voor de inhoud van het dienblad.

Binnenkomst van de kindjes vanaf 7:30

Zodra er een kindje voor de deur staat wordt de deur opengemaakt, en begroeten we ze. De ouders doen meestal de schoenen en jas uit bij het kindje. De overdracht vindt plaats; is alles goed met het kindje? Zijn er nog bijzonderheden? Daarbij is het erg belangrijk dat we de bijzonderheden onthouden, en opschrijven in ons overdrachtschrift. Bij de allerkleinsten die nog flesvoeding krijgen is het belangrijk om te vragen hoe laat ze hun laatste voeding gehad hebben, en hoe lang ze al wakker zijn. Zodra de ouders en het kindje er klaar voor zijn wordt er afscheid genomen. Na het zwaaien gaan we gezellig op de grond bij het kindje zitten, en spelen we mee. De schoenen, jassen en tassen worden opgeborgen in de groene kast. In de tassen van de kinderen kunnen we de schriftjes vinden, extra kleding bij een ongelukje, regenkleding of petjes/hoedjes/zonnebrand/wanten/mutsen, luiers en doekjes.

9:15 Het eerste eetmoment; groente/fruit eten

Op het dienblad wordt klaargezet:

- Fruit: Het fruit kun je vinden in de mandjes op de plank in de keuken. Pak wat alle verschillende soorten fruit uit het mandje. Het zachtste fruit en de bruinste bananen worden altijd als eerste opgegeten.

- Groente: wordt uit de koelkast gepakt. We maken eerst op wat op dat moment al open/aangesneden is; dit kun je vinden in de koelkast gewikkeld in aluminiumfolie. Zorg weer voor zoveel mogelijk variatie

- De schilbak voor de schillen, in de witte kast naast de deur te vinden.

- Zoveel schilmesjes* als dat er pm-ers/stagiaires zijn. Deze vind je in de witte kast in een beker.

(*messen worden altijd met de punt naar beneden opgeborgen in de beker) Zorg dat deze niet open en bloot op het dienblad liggen, maar bijvoorbeeld in de schilbak met de bordjes er bovenop, of met de punten naar beneden in een beker. Dit omdat de kindjes deze eventueel kunnen pakken als het dienblad eenmaal op tafel staat.

-Plastic bekertjes voor de kindjes die daar al uit kunnen drinken en tuitbekertjes voor de kleinsten

-Slabben voor de kleinsten

-Waterkan gevuld met water

-Fruithapjes; de kindjes tussen ongeveer 6 maanden en 1 jaar krijgen een fruithapje. Hier kun je alle

soorten fruit in doen, behalve kiwi of aardbei, want daar kunnen kindjes onder de 1 allergisch voor zijn. De staafmixer en mixbeker kun je vinden in de witte kast. Je gebruikt meestal 2 stuks fruit voor. Schil bijvoorbeeld een banaan en een peer en doe deze in stukjes in de mixbeker, en pureer het met de staafmixer tot een glad geheel. Een zacht stuk fruit pureert het makkelijkst. Als je een appel wilt pureren kun je die het beste in hele kleine stukjes snijden, en eerst even koken in de magnetron: Vul de maatbeker (witte kast) met de kleine stukjes appel en een ruime hoeveelheid water, en zet dit voor 3a4 minuten in de magnetron. Giet daarna het water voorzichtig weg, en de appel is zacht genoeg om te pureren. Bij twee fruithapjes kun je er nog een extra stuk fruit bij doen. Verdeel het gepureerde fruit over de plastic schaaltes, en dek deze af met aluminiumfolie.

-Plastic schaaltes voor de stukjes fruit van de kleinsten. De grootste kindjes drinken hun grote beker leeg en daar doen we dan het fruit in. De allerkleinsten krijgen een fruithap. De kindjes die nog niet uit een grote beker kunnen drinken, maar ook geen fruithap meer krijgen, krijgen hun fruit in een plastic schaalte.

-Lepels voor de fruithapjes

Zodra alle kindjes binnen zijn, en maximaal om 9:15, gaan we met zijn allen de groep opruimen. We vertellen de kindjes dat het tijd is om op te ruimen. We zingen het opruimlied of zetten het liedje aan. Iedereen wordt erbij betrokken, het is goed om het goede voorbeeld te geven, en de kindjes aan te sporen om ook mee helpen op te ruimen. Zodra de groep opgeruimd is, maken we met elkaar een kringetje. Met elkaar zingen we liedjes en/of dansen we met elkaar. Het kringetje kan iedere dag weer anders zijn. We kijken naar elkaar en zien zo ieder kindje die deze dag komt spelen. We praten bijvoorbeeld ook over het thema of over het weer. Na het kringetje gaan de kinderen die zindelijk zijn nog even plassen, en worden de kindjes aan tafel gezet. De grootste kindjes mogen op de banken zitten, en de kleinsten in de hoge stoelen. Kindjes die in hoge stoelen zitten worden altijd met het riempje vastgezet. Dit mogen ze niet zelf doen i.v.m. het klem zitten van vingertjes. De kindjes worden aangespoord om zelf in de stoel te klimmen, omdat we op die manier het meest ergonomisch werken. Het krukje of de pm-erstoel kan worden gebruikt om op te klimmen. Let er wel op dat je ten alle tijden het kindje vasthoudt en begeleidt bij het klimmen, zodat hij/zij niet kan vallen!

Zodra iedereen zit wordt het dienblad erbij gepakt. De kindjes krijgen eerst een beker water. Terwijl iedereen drinkt schillen de pm-ers en stagiaires het fruit en de groenten. De schillen gaan in de schillenbak. We verdelen het geschildte fruit over de bekertjes en bakjes. De grote kindjes met een grote beker krijgen fruit in deze beker. De iets kleinere kindjes die nog niet uit een grote beker kunnen drinken, krijgen fruit in een plastic bakje. We vragen wat ze willen eten, en luisteren naar hun mening. We letten er ook op dat de kindjes die net geleerd hebben om stukjes te eten, kleine en zachte (bijv. banaan of peer, maar appel is nog een beetje te hard) stukjes krijgen. Druiven en tomaatjes worden in 4en gesneden ivm verstikkingsgevaar, en NOOIT in zijn geheel aangeboden. De allerkleinsten krijgen een fruithap. Als de grote bekertjes leeg zijn, en iedereen heeft voldoende gedronken, zingen we een eet-smakelijk liedje. Zing altijd vrolijk, en met handgebaren mee! Dit zorgt voor een gezellige sfeer aan tafel, en de kinderen worden er blij van als de juf gezellig mee doet.

Bijv:

Aarde droeg het in haar schoot
Zonlicht bracht het rijp en groot
Zon en aarde die ons dit schenken
Wij willen dankbaar aan u denken
Ook de mensen niet vergeten,

Die dit bereiden tot ons eten
Geef elkaar een hand
Aan allebei de kant
Eetsmakelijk!

Of:
Wij gaan lekker eten, eten, eten,
Wij gaan lekker eten, dikke dakkie do
Daar worden we groot en sterk van
Sterk van, Sterk van,
Daar worden we groot en sterk van
Dikkie dakkie do!

Of:
Fruitje eten, fruitje eten,
Hap hap hap. Hap hap hap
Dat zal lekker smaken, Dat zal lekker smaken,
Eet maar op, Eet maar op.
Eetsmakelijk!

Op dit moment gaat iedereen lekker eten. Vergeet vooral zelf niet te eten, we eten namelijk altijd tegelijk met de kindjes mee. Je hoeft niets van huis mee te nemen (mag natuurlijk wel), de pm-ers en stagiaires eten mee met het Kindertijd-menu :-)

De bекers en bakjes worden meerdere keren aangevuld, totdat we vinden dat er genoeg is gegeten. Daarna worden de handjes en gezichtjes gepoetst. We gebruiken hiervoor babydoekjes, die we door midden scheuren. De grootste kinderen poetsen zichzelf, en als laatste controleren wij of ze goed schoon zijn. De kleinste kindjes worden door ons gepoetst. Kondig dit altijd even aan, dan zijn de kindjes er op voorbereid. Let er op dat sommige kindjes een gevoelig huidje hebben. Voor deze kindjes gebruiken wij hun eigen doekjes uit hun mandje, of een persoonlijk washandje met warm water gespoeld.

9:45/10:00 Naar buiten

Na het groente en fruit moment gaan we naar buiten. Dit vergt enige voorbereiding! Het is dus belangrijk om te weten wat er allemaal moet gebeuren voor de goed en wel naar buiten kunnen. Tijdens het eetmoment bespreken we waar we naartoe gaan, en welke vervoersmiddelen we nodig hebben. We vertellen de kindjes waar we naartoe gaan, zodat ook zij voorbereid zijn. Zodra iedereen gepoetst is van het groente- en fruit moment, is het tijd om ons klaar te maken.

Vervoersmiddelen:

- De appelkar buiten voor de deur, voor maximaal 6 kindjes. Hier past voorin eventueel ook nog een maxicosi, te vinden in de kast links naast de commode.
- De dubbele kinderwagen, voor 2 kindjes, te vinden in de kast links naast de commode
- De buggy, voor 1 kindje, te vinden in de kast links naast de commode
- De vierlingwagen, voor 4 kindjes, te vinden in de schuur

- Sommige kinderen nemen hun eigen wandelwagen/maxi cosi mee naar Kindertijd, die kunnen we dan ook gebruiken

Taken op die op dit moment te verdelen zijn:

- 1. De afwas/schoonmaak.** Iemand wast alle afwas van het eetmoment af. Dit doe je door een sopje in de gootsteen te maken van warm water en afwasmiddel. Alles wordt geпоetst met een afwasborstel, en dan te drogen gelegd in het droogrek. Maak het dienblad schoon met een vaatdoek. Zodra alles is afgewassen, en het dienblad is schoon, kun je de vaat gaan afdrogen, en op gaan bergen. De schilbak, staafmixer en schilmesjes (met punt naar beneden in de bestekbeker) gaan terug in de witte kast. De plastic bakjes gaan terug op de plank. (Als er nog wat fruithap over is, bewaren we dit afgedekt met aluminiumfolie in de koelkast, het kan zijn dat de baby hier op een ander moment nog van eet). De tuitbekers en grote bekers worden voor het volgende eetmoment weer gebruikt, deze gaat terug op het dienblad, samen met de slabben (de kindjes gebruiken gedurende de dag hetzelfde slabbetje, dus probeer dit te onthouden). Je zet het dienblad klaar voor het volgende eetmoment (zie hoofdstuk Lunch). Als laatste zorg je ervoor dat de tafel in de groep klaar is voor het volgende eetmoment. Je haalt een schone vaatdoek over de tafel zodat alle etensresten en plak van de tafel en eventueel de stoelen en banken is. Je zet de banken en stoelen recht, en raapt al het gemorste groente/fruit van de vloer.
- 2. Kinderen klaarmaken om naar buiten te gaan.** De grote kinderen die zindelijk zijn gaan stuur je nog een keer naar de wc. Je zet een rij met stoeltjes neer, en kan eventueel alvast de schoenen voor het stoeltje zetten, en de jassen over het stoeltje, zodat elk kindje een persoonlijk stoeltje heeft en zichzelf kan aankleden. Stimuleer de kinderen om zich zoveel mogelijk zelf aan te kleden, en help waar nodig. Je zet wat neer waarmee de kinderen zich even kunnen vermaken terwijl ze wachten op de rest, en vertelt dat ze wel op hun stoel moeten blijven zitten. Dit kan bijvoorbeeld een bak met boekjes zijn, of wat puzzels op de lage tafel. De kindjes die nog niet goed stil kunnen zitten kun je het beste in de hoge stoel aan de eettafel aankleden, en even daar laten zitten met wat eventueel speelgoed voor zich.
- 3. De allerkleinsten gaan nu slapen.** We controleren hun luier en verschonen deze als dat nodig is. Ze krijgen nu hun jas en schoentjes aan. De kindjes die gaan slapen worden in een maxi cosi gelegd (de baby's) of in de dubbele kinderwagen, of in hun eigen wagen.
- 4. Wat nemen we mee naar buiten?** Als we naar buiten gaan, nemen we altijd de rode ehbo koffer mee (te vinden in de kast links naast de commode), loopkoorden, babydoekjes, tissues, een aantal reserve luiers, telefoon en sleutels. Een knuffel of speentje voor de kindjes die nu gaan slapen. Is er nog een baby die onderweg de fles drinkt? In dat geval nemen we flesvoeding mee, de fles, een thermoskan heet water, koud water, en een slabbetje. We nemen eventueel een tas met speelgoed/autos/fietsjes/ballen uit de schuur mee. We laten de groep netjes achter, dus het speelgoed ligt niet kriskras door de groep, en de stoelen en banken staan netjes aan de tafel. De lampen gaan uit, en we letten er op dat de droger in de keuken ook uit gaat ivm brandveiligheid.

Afhankelijk van het weer!

- Bij zomers weer smeren we de kinderen in met zonnebrandcrème, en zetten we hoofddeksels(petjes/hoedjes) en zonnebrillen op, te vinden in hun eigen tasjes in de groene kast.
- Als het geregend heeft en er is kans op plassen, trekken we de kinderen regenlaarzen aan uit onze groene bak (te vinden in de kast links naast de commode) i.p.v. hun eigen schoenen. Er zitten verschillende maten in de bak, je kunt eventueel hun eigen schoenen bekijken voor een geschikte maat. Sommige kinderen hebben ook een regenbroek of jas bij zich, kijk hier voor weer in hun eigen tasjes.
- Als het winter is, is het belangrijk om de kinderen handschoenen en wantjes aan te doen, anders krijgen ze al snel last van koude en pijnlijke handen. Kijk hier voor weer in hun eigen tasjes.

De allerkleinsten gaan in de maxi cosi, of dubbele kinderwagen/buggy/eigen wandelwagen. Hier zullen ze onderweg een dutje in doen.

De kindjes die al stevig kunnen zitten, kunnen in de appelkar zitten.

De allergrootsten lopen aan loopkoorden met ons mee.

We tellen of we compleet zijn, en kunnen dan vertrekken!

Als we op pad zijn tellen we geregeld of we nog compleet zijn, zeker als we weer een plek verlaten. Rond 11:15 gaan we weer op de terugweg naar Kindertijd, maar het kan bij lekker weer ook voorkomen dat we voor iedereen luiers, boterhammen en drinken meenemen, en iedereen om 11:00 in het park verschonen om vervolgens te gaan picknicken. In dat geval gaan we rond 12:00 weer naar Kindertijd. Als het weer het niet toelaat, blijven we binnen. De kinderen die slapen, slapen dan in de slaapkamer. We bieden de andere kinderen een leuke activiteit aan, of gaan knutselen.

11:00 Verschoonronde

Iedereen die een luier draagt, krijgt nu een schone luier. Poepluiers en etensresten gooien we in de buiten prullenbak, de plasluiers in de prullenbak naast de commode. Als een kindje al eerder gepoept heeft, krijgen die natuurlijk gelijk een schone luier! De kindjes die zindelijk zijn gaan nu op de wc. De kinderen die oefenen met zindelijkheid, oefenen nu met een plasje/poepje op de wc, om vervolgens weer een schone luier om te krijgen. Bij de kinderen die na de lunch naar bed gaan, wordt nu de broek en sokken uitgelaten, en bewaard in hun mandje. Een kindje laat je NOOIT alleen op de commode liggen om iets te pakken. Zorg ervoor dat je de luiers en doekjes klaar hebt liggen voordat je een kindje op de commode legt! Houd ter controle ten alle tijden 1 hand op een kindje.

11:30 Met zijn allen opruimen, en dan is het tijd voor de lunch

Op het dienblad wordt klaargezet:

- De tuitbekers en grote bekers

-Slabben voor de kleinsten

-Tel hoeveel pm-ers/stagiaires en kindjes er zijn en zet voor iedereen een bord klaar op het dienblad

-Voor iedereen een broodmes uit de bestekbeker in de witte kast

-De broodscharen uit de witte kast waarmee we het brood in stukjes kunnen knippen

-Uit de lade onder de gootsteen het brood beleg wat niet gekoeld hoeft te worden (bijv. pindakaas/appelstroop/hazelnootpasta)

-Alles wat gekoeld moet worden, wordt pas op het allerlaatste moment gepakt (smeerkaas, smeerworst, kaas, jam, smeerboter en melk)

** We kiezen 2 soorten “zoet” broodbeleg uit voor die dag, bijv: pindakaas en jam De rest blijft dan in de kast/koelkast

-Brood

-Plastic messen en vorken uit de lade We geven de kinderen maximaal 3 boterhammen per kindje. Op de eerste boterham mogen de kinderen alleen hartig beleg; smeerkaas, (vega) smeerworst, plakje kaas, hummus of groentespread.

Op de tweede en derde boterham mogen de kinderen ook kiezen voor zoet broodbeleg; appelstroop, pindakaas, honing, jam.

We zorgen ervoor dat kinderen zoveel mogelijk gevarieerd eten, dus niet 3x smeerkaas.

Let wel op eventuele noten allergieën (geen pindakaas of notenpasta) of lactose allergie (geen smeerkaas of kaas of melk) bij kinderen!

De grootste kinderen (ongeveer 2,5 jaar-4 jaar) oefenen met het smeren van hun eigen boterham. Ze krijgen een bordje met een boterham en een mes, en mogen vragen wat ze op hun boterham willen. We stimuleren altijd om vragen te beginnen met; “Mag ik?” Ze grootste kinderen mogen kiezen voor grote stukken (boterham in 2 kwarten) of kleine stukjes. Kinderen die voor kleine stukken kiezen krijgen een vorkje.

Voor de kleinere kinderen smeren wij hun boterham. Deze kinderen krijgen altijd kleine stukjes van ongeveer 1cm bij 1cm, en we geven ze een vorkje zodat ze daarmee kunnen oefenen. Een boterham

knip je heel gemakkelijk in stukjes met een schaar.

De allerkleinsten die met brood oefenen, krijgen nog kleinere stukjes, zo klein mogelijk, en eten meestal nog geen korstjes. Op hun boterham doen we boter/smeerkaas of appelstroop

Na de eerste boterham moeten de kinderen even wat drinken: (soja)melk, water of thee. Ze mogen meerdere keren drinken als ze dat willen, maar een grote beker moet wel leeg zijn voordat ze aan een tweede boterham mogen beginnen.

Als iedereen klaar is worden de handjes en gezichtjes gepoetst. We gebruiken hiervoor babydoekjes, die we 1x doormidden scheuren. De grootste kinderen poetsen zichzelf, en als laatste controleren we of ze schoon zijn. De kleinste kindjes worden door ons gepoetst. Let er op dat sommige kindjes een gevoelig huidje hebben. Voor deze kindjes gebruiken wij hun eigen doekjes uit hun mandje, of een persoonlijk washandje met warm water gespoeld.

Taken na de lunch te verdelen zijn:

1. De afwas. Iemand wast alle afwas van het eetmoment af. Dit doe je door een sopje in de gootsteen te maken van warm water en afwasmiddel. Alles wordt gepoetst met een afwasborstel, en dan te drogen gelegd in het droogrek. Maak het dienblad schoon met een vaatdoek. Zodra alles is afgewassen, en het dienblad is schoon, kun je de vaat gaan afdrogen, en op gaan bergen. De borden gaan terug op de plank. De tuitbekers en grote bekens worden voor het volgende eetmoment weer gebruikt, deze gaat terug op het dienblad, samen met de slabben (de kindjes gebruiken gedurende de dag hetzelfde slabbetje, dus probeer dit te onthouden). Je zet het dienblad klaar voor het volgende eetmoment (zie hoofdstuk Laatste eetmoment).

2. De schoonmaak. Maak in de emmer een sopje met warm water, allesreiniger en een vaatdoek. Vul de dweil met warm water, pak een dweildoek, en neem de bezem en het veger en blik uit de hoge ronde mand in de keuken mee naar de groep. Al het speelgoed wordt van de grond gehaald, dus ook de mand met duplo en de garage bijvoorbeeld. Deze zet je hoog neer; op een tafel, op de bank, of op de vensterbank. De kleden worden zoveel mogelijk van de vloer gehaald, of eerst geveegd of gestofzuigd en daarna zo klein mogelijk opgerold. De kleine stoelen op de tafeltjes gezet. Houd er wel rekening mee dat de kinderen er dan niet meer in de buurt mogen spelen, omdat de stoelen of bakken makkelijk naar beneden kunnen vallen. We delen de groep meestal in in twee delen, links van de commode, en rechts van de commode. Dit doen we zodat we de kinderen zo snel mogelijk weer kunnen laten spelen in het schoongemaakte gedeelte van de groep, en ze niet te lang hoeven te wachten in de box of voor de tv. Je begint met schoonmaken van het linker gedeelte, de voordeur tot de commode. Veeg of stofzuig het eerste deel van de groep. Doe dit erg grondig, dus ook onder de vensterbanken, onder de bank, onder de groene kast, verschuif de manden en alles wat je niet hoog kunt zetten, zodat het daaronder ook schoon is. Als je dat gedaan hebt is het tijd om te dweilen. Doop je dweil 1x in de emmer met het sopje,

knijp het licht uit, en maak de dweildoek vast aan de dweilstok. Dweil dit gedeelte van de groep, je kunt met de dweilstok sprayen om je dweil vochtig te houden. Zorg er ook weer voor dat dit zo grondig mogelijk gebeurt. Daarna maak je de tafel, stoelen en banken grondig schoon met een vaatdoek en het sopje in de emmer. Spoel regelmatig je vaatdoek uit, zodat je alles ook echt goed schoon krijgt. Als de hoge stoelen weer schoon zijn stapel je deze weer op elkaar. Ook aan deze kant van de groep haal je alles zoveel mogelijk van de grond, of zet je spulletjes en kleden hoog neer. Veeg of stofzuig deze kant van de groep. Als de andere kant inmiddels echt weer helemaal droog is (zelfs bij de kleinste vochtige plekjes kunnen de kindjes vervelend uitglijden), kun je de kindjes uit de boxen halen, en de kindjes die nu tv kijken, mogen ook weer op de grond spelen bij het schone, droge gedeelte. Je kunt een soort barricade bouwen van de banken (met het zitgedeelte naar je toe, en niet naar de kinderen, anders kunnen ze hier op gaan klimmen), grote stoel en manden, zodat de kinderen niet naar het gedeelte kunnen gaan waar het nog nat of vies is. Dweil als laatste het laatste deel van de groep. Nu zit het schoonmaken er op. De dweil hang je over de wasmand heen, de stok maak je leeg. Het sopje gooi je buiten in de tuin in de put, en de vaatdoek spoel en knijp je uit, om het netjes opgevouwen op het aanrecht te leggen. De bezem en het veger en blik gaan weer in de mand.

3. De kindjes naar bed brengen. Alle kindjes die nu naar bed gaan krijgen een slaapzak aan, achterstevoren met de rits op hun rug. De kindjes die zindelijk zijn gaan nu nog even naar de wc, en sommigen hebben nog een luier aan als ze naar bed gaan, ga even na of dat nodig is, om ongelukjes te voorkomen. De knuffels en speentjes gaan mee, en ook de schriftjes die vandaag geschreven moeten worden. De kindjes worden meegenomen door de pm-er naar de slaapkamer. De twee bovenste bedjes met dakjes zijn voor de kleinste kinderen. De open bedjes voor de grootste kinderen. Het enige bovenbedje zonder dak, is voor de allerkleinste babietjes die zichzelf nog niet kunnen optrekken. Deze wordt dus zelden gebruikt en is niet geschikt voor grote kindjes ivm de veiligheid. De kindjes slapen telkens zoveel mogelijk in hetzelfde bedje, dus probeer die volgorde ook aan te houden. Leg de kindjes in hun bedjes en stop ze in met een welterusten-groet. Doe het bedje dicht en controleer of alles veilig dicht zit. Het rolgordijn gaat dicht, de babyfoon gaat aan. Als laatste vertel je dat de mondjes dicht gaan, we wensen ze nogmaals “slaap lekker”, en zetten voor 1x het muziekje aan. Ondertussen kan er begonnen worden met het schrijven van de schriftjes. De meeste kinderen gaan vanzelf slapen. Een beetje geluid of geritsel is niet erg, maar als kindjes gaan praten, of rechtop gaan zitten of staan, corrigeren we ze. Het kan zijn dat een kindje het fijn vindt om bijv. een handje op zijn/haar rug te voelen, of even in slaap geaaid moet worden door te wrijven over hun neusje of voorhoofd. Neem hier de tijd voor, voordat je schriftjes gaat schrijven. Als alle kindjes slapen, controleer je voor de laatste keer de bedjes, en als het heel koud is kun je ze nogmaals even instoppen als ze onder het dekbed vandaan zijn gekomen. Daarna ga je weer terug naar de groep.

Tijdens al deze taken spelen de kleinste kindjes in de hoge box, terwijl de grotere kindjes even tv mogen kijken, tot de vloer droog is en iedereen weer op de grond kan spelen. Als de pm-ers met zijn 2en zijn, zetten we eerst alle kindjes even voor de tv, waarbij de ene pm-er de afwas doet, terwijl de andere de

kindjes klaar maakt met slaapzakjes en knuffels. Zodra de afwas gedaan is, neemt de ene pm-er de kindjes mee naar de slaapkamer, en gaat de ander schoonmaken.

12:30-14:30 Middagdutje

Voor de kinderen die wakker blijven is het nu tijd voor een activiteit, knutselen of vrij spelen. Als alle bovengenoemde taken er op zitten kunnen de pauze rondes beginnen, meestal rond 13:00. Dit is de tijd voor stagiaires om 1 uur aan hun schoolwerk te besteden, en een fijn moment om gemaakte opdrachten van de stagiaires te bespreken.

14:30: De kindjes die voor een tweede keer naar bed gaan is er nu een eet en drinkmoment.

Crackers, rijstewafel, een eierkoek/ontbijtkoek met water of thee

15:00 De middagdut-kindjes worden uiterlijk nu weer wakker!

Op dit moment gaan de kindjes die 2x slapen, weer naar bed met een schone luier.

Tijd voor een algemene verschoonronde van de luier. De kinderen zonder luier gaan nu standaard naar de wc. De kinderen die oefenen met zindelijkheid, oefenen nu met een plasje/poepje op de wc, om vervolgens weer een schone luier om te krijgen. Alle kindjes die uit bed komen worden weer aangekleed, de haartjes netjes gedaan.

Taken voordat we aan tafel gaan:

1. **De beide vuilnisbakken worden geleegd en naar de vuilcontainer gebracht.** De vuilniszakken zijn de vinden in de lade onder de gootsteen in de keuken. In beide prullenbakken wordt een nieuwe zak gedaan, de gevulde zakken worden weggebracht met een pasje naar de ondergrondse vuilcontainers naast het gele plein.
2. **De wc wordt grondig schoongemaakt.** We gebruiken wc reiniger, schrobben met de wc borstel in de wc. We gebruiken schoonmaakdoekjes om de wc, spoelknop, wcbрил, wcverkleinbril, vloer, wasbak, en de krukken schoon te maken.

15:30: Met z'n allen opruimen en ons laatste eetmoment

Op het dienblad wordt klaargezet:

- De tuitbekers en grote bekers
- Met water gevulde drinkflessen voor pm-ers en stagiaire
- Slabben voor de kleinsten
- Thermoskan met thee en waterkan, en opnieuw gevulde waterflessen/bekers pm-ers
- Uit de lade onder de gootsteen pakken we crackers, eierkoek (let op kinderen met een ei- allergie, dan geen eierkoek!), maiswafel, rijstwafel en honing voor de yoghurt. Als er iets op is kun je een nieuwe voorraad dit vinden in de witte kast bij de achterdeur
- Als laatste pak je de yoghurt uit de koelkast

De kindjes krijgen eerst water of thee te drinken. Als iedereen voldoende gedronken heeft, zingen we met z'n allen weer een eetliedje. De kinderen mogen vragen waar ze trek in hebben. Stimuleer weer de vraag "mag ik?" Zorg voor variatie in het eten. De kinderen mogen maximaal 1x eierkoek OF ontbijtkoek ivm suiker.

We lengen de yoghurt aan met een beetje water zodat het makkelijk drinkbaar is, en een scheutje honing. Zo kunnen ze drinken uit de beker en is een lepel niet nodig. De kinderen mogen 3x wat te eten uitkiezen, en ze mogen meerdere keren drinken. Zorg weer voor een gezellige sfeer aan tafel, klets mee met de kindjes. Aan het eind van dit tafel moment nemen we meestal even de tijd voor een rondje liedjes, of een verhaaltje.

Zorg dat de kinderen goed schoon geïet zijn als ze van tafel komen. Klop de kruimels van ze af, en controleer de gezichtjes op kruimels en viezigheid. De ouders staan namelijk bijna voor de deur!

Taken als we van tafel gaan ongeveer 16:15:

1. De afwas wordt gedaan en alle spullen worden terug gezet waar ze vandaan komen. Alle flesjes en poedertorens gaan terug in de tassen van kinderen. Het dienblad wordt schoongemaakt. Controleer de koelkast op overgebleven fruithapjes, als die niet meer gebruikt worden kunnen de bakjes leeggemaakt worden en afgewassen.
2. De tafel/stoelen/banken worden schoongemaakt met een emmer gevuld met warm water en allesreiniger, en een vaatdoek. Daarna wordt de vloer geveegd. Controleer of de vloer en netjes uit ziet, zie je geen etensresten of kruimels meer? Controleer ook even de andere kant van de groep bij de voordeur, niet alleen het eetgedeelte De tafel weer "gezellig" gemaakt; zet een mooi boek of speelgoed op de grote tafel neer dat past bij het huidige thema.

En we zorgen nu dat de groep netjes is voor de volgende dag, dit betekent: als alle kindjes wakker zijn, wordt de slaapkamer netjes achter gelaten: alle bedjes open gevouwen, hekjes dicht, raam open, rolgordijn open, babyfoon uit en uit het stopcontact, slaapzakken netjes opgevouwen in de kast.

De keuken is opgeruimd, het aanrecht met een vaatdoek afgenomen, alle doeken in de wasmand (natte doeken over de rand van de wasmand i.v.m. stinken), de stekkerdoos uit, vloer geveegd.

Check ook of alle schriftjes, en speentjes, knuffels, flesjes en babyvoeding die mee naar huis gaan nu

in de tassen zitten. Het is ook belangrijk dat de dagschema's in de schriftjes van de kindjes onder de 1 jaar bijgewerkt zijn zodat de ouders weten wanneer het kindje geslapen en gegeten/gedronken heeft!

16:00-18:00: Het ophaalmoment van de kinderen. We streven ernaar voordat de eerste ouders binnenkomen allemaal weer op de grond bij de kindjes te zitten. Dit ziet er het gezelligst uit. We zitten zoveel mogelijk allemaal op de grond. De ouders die binnenkomen worden begroet, en krijgen een overdracht over hoe het gegaan is met het kindje die dag. Dit doet 1 pm'er, terwijl de andere pm'ers interactie hebben met de andere kinderen. Mochten er nu kindjes druk spelen, is het het fijnst als er met deze kinderen een activiteit wordt gedaan. Denk aan een boekje lezen, spelletje doen, kleien, puzzelen of met de playmobil aan tafel.

We letten extra op snottebellen, en controleren continu of er niemand gepoept heeft. Neem direct actie als je een snottebel ziet of poepbroek ruikt!

Voordat we Kindertijd verlaten:

- Kachel op 15,0 graden
- Lampen uit stekkers uit het stopcontact
- Groep nogmaals vege
- Wc check; alles netjes/droog?
- Kussens en kleden op de bank netjes?
- Alle wagens naar binnen
- Dagschema bord geveegd
- Alle bijzonderheden van de dag opgeschreven in het overdrachtschrift
- Speelgoed opgeruimd dwz; ook losse dingen onder kasten en bank. Zet het speelgoed weer uitdagend neer voor de volgende dag

Spelen met de kinderen

We zitten altijd tussen de kinderen op de grond. We praten met ze, en spelen mee. Het is erg belangrijk om vooral veel contact te zoeken met de kinderen. Zo wennen ze aan jou, en andersom. Onze kasten en lades staan vol met speelgoed om erbij te pakken. Doe dat ook! Je zal zien dat kinderen gelijk bij je willen komen spelen. Pak een boek erbij, maak een kring om liedjes te zingen, pak spulletjes uit de kast om te knutselen, het mag allemaal. Neem zelf veel initiatief hier in, dat vinden de kinderen, en de pm-ers, erg fijn om te zien!

Mandjes

Ieder kind heeft zijn eigen mandje. Hierin bewaren wij o.a. een extra verschoon setje van het kindje, knuffels en spenen.

Dagschema bord

Op het bord schrijven wij wie er die dag komen. We schrijven de naam op, in het midden de slaaptijden, en rechts wat ze gegeten en gedronken hebben. Het eten en drinken houden we alleen bij voor kindjes onder de 1 jaar, want als ze eenmaal ouder zijn, gaan ze mee met ons algemene dagritme. De oudste kinderen staan bovenaan op het bord. De jongere kinderen onderaan zodat we genoeg ruimte hebben om slaaptijden en het voedingsschema bij te houden. Helemaal rechts bovenaan schrijven we het totaal aantal kinderen van die dag.

Schriftjes

Ieder kind heeft een persoonlijk schriftje. Hier schrijven we 1x per week een verhaal in. Dit verhaal is zo persoonlijk mogelijk. Je vertelt geen algemeen verhaal zoals: “we hebben fruit gegeten en toen gingen we naar buiten”, maar: “Toen we in het park waren pakte je een bekertje en verzamelde je er allemaal mooie bloempjes in” Denk dus echt terug naar wat het kindje die dag gedaan heeft. Schrijf ook de datum in het schriftje zodat we kunnen terug zien of het schriftje in die week al geschreven is. Voor de kindjes onder 1 jaar schrijven we ELKE dag de eet/drink hoeveelheid en de slaaptijden van het dagschemabord in het schriftje.

Thee

I.v.m. verbrandingsgevaar maken we de thee altijd op drink temperatuur. Dit doen we door water te koken, en dit in de thermoskan te doen. Vul de helft met gekookt water, de andere helft met koud kraanwater. Voel met je vinger of het niet te heet is. Is dit wel zo, giet dat een beetje water uit de thermoskan weg, en vul opnieuw met een beetje koud water. Als het een goede drinktemperatuur heeft, doe dan een theezakje in de thermoskan en doe de dop er op. Zo kan een kindje zich niet verbranden aan de thee

Feest!

Als er een feestje is wordt de groep versierd met slingers. Er wordt een versierd a4tje op het raam geplakt met de naam van het kindje erop, en een felicitatie wens, zodat iedereen weet dat er een feestje is. Er wordt een cadeautje uit de cadeaumann gekozen dat bij het kindje past. Vandaag mag het kindje uit de verjaardagsbeker en van het verjaardagsbord gegeten. Het kindje neemt een traktatie mee naar de groep.

Het feestje wordt gevierd tijdens het eerste tafelmoment. Het kindje krijgt een verjaardagsmuts op met de leeftijd van het kindje erop. We zetten kaarsjes klaar, en zingen met zijn alle voor het kindje. Daarna worden de kaarsjes uitgeblazen, en krijgt het kindje een cadeautje. Als laatste mag het kindje trakteren. De pm-ers kiezen uit wat er nu wordt gegeten en wat er eventueel mee naar huis wordt gegeven. Na het feestje gaan we door het met fruit/groente moment.

Boodschappen, , koelkast

Een keer per week ontvangen wij via bezorging een nieuwe lading boodschappen. Belangrijk is dat we eerst de oude voorraad opmaken, voordat we aan de nieuwe voorraad beginnen. Anders raken de boodschappen snel over de datum. We zorgen er dus voor dat we eerst het oude fruit en groente opmaken, voordat we aan de verse lading beginnen. In de koelkast is het belangrijk om een datum te controleren voordat je iets nieuws open maakt. Kijk ook op de pakken melk en yoghurt eerst naar de datum voordat je een nieuwe open maakt. Je kan ook bij het inruimen van de boodschappen al letten op de data; leg al de oude producten en melk/yoghurt bovenop, zodat die als eerste gebruikt worden.

Producten die we WEL in de koelkast bewaren:

Melk

Yoghurt

Groenten

Voorraad fruit die snel bederft

Smeerkaas

Smeerworst (als er een aangebroken smeerworst is, bewaar je deze in een boterhamzakje of in een stukje aluminiumfolie)

Jam

Boter

NIET in de koelkast:

Appelstroop

Pindakaas

Honing

Wenkindjes

Nieuwe kindjes komen altijd 2x wennen bij Kindertijd. Zo kunnen de ouders en het kindje de groep en de pm-ers leren kennen, en andersom. Dit kan in de ochtend van 9:00 tot 12.00, of in de middag van 13:30-15:30, of uiteraard een andere tijd op verzoek. Vaak starten wij 2 weken voordat de daadwerkelijke

opvang van start gaat. Mocht het kind dan behoefte hebben aan meer wemomenten dan kunnen deze nog extra ingepland worden.

Overdracht ouder

Aan het eind van de dag willen de ouders graag een overdracht. We oefenen dit eerst met 1 of 2 kindjes. Gedurende de dag let je extra goed op die kindjes, en zorgt ervoor dat je een leuk, persoonlijk verhaal kan vertellen. Waar en met wie heeft het kindje gespeeld? Heeft hij/zij goed gegeten of gedronken? Zijn er nog bijzonderheden? Ook de minder leuke dingen moeten soms worden verteld. Dit breng je dan zo, dat het niet als een heel groot negatief onderwerp gezien wordt, maar het is wel belangrijk om ook daar aandacht aan te geven. Overleg gerust even met een collega hoe je het minder leuke nieuws het beste kunt brengen.

Verschonen en zindelijkheid

We verschonen de kindjes standaard om 09:45 (degene die gaan slapen), 11:30 en om 15:00, en tussendoor meteen als het kindje gepoept heeft, of een hele volle plasluier heeft, of als we zien dat een kindje doorgelekt is. We verschonen de kindjes op een verschoonkussen op de commode. We laten ze zelf klimmen via de kruk, als ze dit al kunnen, dat is het beste voor je rug! Zorg ervoor, dat je alles klaar hebt liggen voordat het kindje komt liggen. En houd TEN ALLE TIJDEN 1 hand op het kindje om te voorkomen dat het kindje van de commode afvalt. Bij een plasluier halen we altijd 1 billendoekje om alles weer fris te maken. Bij een poepluier vegen we schoon van voor naar achteren. De plasluiers gaan in de afvalbak naast de commode, en de poepluiers gaan in de afvalbak in de tuin. Zorg dat de randjes van de luier goed zitten, dit voorkomt lekken. We maken na elke verschoning het aankleedkussen schoon met een schoonmaakdoekje. Vergeet niet je handen te wassen!!

Als een kindje oefent met zindelijkheid, nemen we het kindje mee naar de wc tijdens de verschoonrondes van 09:45, 11:30 en 15:00. We leggen de verkleinbril op de wc, zodat ze niet naar beneden kunnen zakken. Sommige kindjes vinden het eng. Houd ze dan ook altijd vast bij de eerste keren op de wc. Als het kindje een plasje of poepje heeft gedaan, mogen ze een sticker plakken op de "plaskaart". Veeg samen met de kindjes af, trek door, trek een schone luier aan, kleed ze aan en was hun handen.

Kinderen die hun plas en poep al op kunnen houden, mogen hiermee ook oefenen op kindertijd. We vragen een paar extra verschoningssetjes voor ongelukjes. We nemen deze kindjes vaker mee naar de wc, en letten extra goed op tekenen van moeten plassen/poeppen. In het begin zijn kinderen er nog niet zo bewust van, zeker in zo'n drukke omgeving als het dagverblijf. Ze zijn aan het spelen en vergeten simpelweg dat ze moeten plassen of poepen. Als het te vaak fout gaat, trekken we weer een luier aan, en proberen we het een andere keer weer.

Baby's op de groep

Baby's mogen al voor het eerst bij Kindertijd komen als ze 6 weken oud zijn. Baby's hebben hun eigen dagritme, en gaan dus niet mee met ons schema. Het is daarom van belang om te weten hoe het schema van een baby er uit ziet. Wat zijn de baby's thuis gewend? Wanneer heeft het voor het laatst gedronken of geslapen? We proberen dit ritme van thuis zoveel mogelijk aan te houden. Je ziet vaak dat de allerkleinsten na 1,5 uur al weer toe zijn aan een slaapje, en om de 3 a 4 uur 150ml of 180 ml flesvoeding krijgen.

Flesje maken:

- Was je handen!
- Pak alle spulletjes die je nodig hebt erbij: flesje, flesvoeding, slab.
- De ouders geven deze spulletjes mee in de tas: een flesje en een "torentje" met melkpoeder
- Vul het flesje met koud kraanwater tot de gewenste hoeveelheid: 150ml of 180ml
- Zet het flesje voor 30 seconden in de magnetron
- Draai het dopje van de toren en giet het melkpoeder erbij
- Doe de dop op de fles en beweeg de fles ZACHTJES heen en weer totdat de voeding goed vermengd is met het water. Doe dit niet te hard, want anders ontstaan er luchtbelletjes die vervelende krampjes kunnen veroorzaken in het buikje van de baby.

- Zet het speentje van de fles op je pols zodat er een druppeltje op je pols valt? Prikt dit? Dan is de fles te heet, houd de zijkant van de fles dan even een minuutje onder de koude kraan, en test dan opnieuw.
- Voelt het gewoon warm? Dan kun je de fles aan de baby geven. Voelt het koud, zet het dan voor 10 seconden in de magnetron, en test opnieuw.

Andere voeding en slaapjes

Vanaf 4 of 6 maanden beginnen de baby's met een fruithapje. Dit geven de ouders zelf aan, als ze hier thuis mee geoefend hebben. Vanaf 6 of 9 maanden mogen ze ook met brood oefenen, ook dit oefenen de ouders eerst thuis.

In het begin slapen de baby's naar behoefte, en dat komt er op neer dat ze elke keer zo'n 1,5 a 2 uur wakker zijn voordat ze weer een slaapje willen doen. Vanaf ongeveer 6 maanden slapen de baby's 1x s' ochtends (10:00-11:30) en 1x s' middags (15:00-16:30)

Vanaf ongeveer 1 jaar gaan de dreumesen met ons eet- en drinkschema mee, en krijgen vaak alleen tussen de middag rond 13:00 nog een flesje.

Vanaf ongeveer 1,5 jaar slapen de kinderen 1 slaapje per dag, en is ook het middagflesje uit het schema.

In het begin van de periode van de stagiaire, letten we er op dat kindjes onder de 9 maanden verzorgd worden door de pm-ers, en langzaam wordt de stagiaire betrokken bij de zorg voor de allerkleinsten. Dit ivm de hechting van het nieuwe babytje.

Mentorschap

Ieder kindje heeft een mentor op de groep. Wie de mentor van een kindje wordt, wordt gezamenlijk overlegd. De mentor houdt de ontwikkeling van haar mentorkindje goed in de gaten, en is het aanspreekpunt voor de ouders. Je zal dit zelf merken doordat de pm-ers meerdere keren per jaar het kindje observeren, en wat langere en meer gedetailleerde gesprekken hebben met de ouders. Ook kan er een mentorgesprek aangevraagd worden door de ouders om de details over de ontwikkeling van het kindje te bespreken.

Arbeidsomstandigheden, risico's en maatregelen bij het werken in de kinderopvang

We zorgen voor een veilige omgeving op Kindertijd. Niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de werknemers en stagiaires. Het is belangrijk om te weten hoe wij in bepaalde situaties te werk gaan. Dit kun je vinden in onze protocollen. Het is belangrijk dat je deze doorleest, en deze jezelf eigen maakt. Het gaat dan om onderwerpen als hygiëne, veilig slapen, zieke kinderen etcetera! De map kun je vinden op de groep. Neem de tijd er voor om deze door te nemen. Bij vragen, stel deze dan, hier kunnen wij ook weer van leren.

Hoe we omgaan met risico's kun je lezen in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Deze vind je ook in de protocollenmap. Dit is een van de belangrijkste documenten om door te nemen! Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en

medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Kindertijd werkt de risico-inventarisatie van de Risicomonitor. Deze inventarisatie heeft inzichtelijk gemaakt welke maatregelen wij hebben genomen. In 2022 heeft de laatste risico-inventarisatie plaatsgevonden. De uitkomsten van deze risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) zijn digitaal in te zien, evenals het hieruit volgende actieplan. Deze kun je via Marlies of Inthe opvragen.

Werken in de kinderopvang kan ervaren worden als een zware baan! Je bent immers heel de dag in de weer met kinderen, tillen, verschonen, in en uit bed halen, karren en wagens duwen, gezellig mee buitenspelen, en de actieve houding die we aanhouden tot we de deur achter ons sluiten aan het eind van de dag. En dan is er ook nog het dagritme en de schema's waar we ons aan moeten houden, en die we moeten afwerken op een dag. Ervaar je werkdruk of lichamelijke klachten, ga dan in gesprek met Marlies of Inthe. Zij zijn niet alleen eigenaar, maar ook preventiemedewerker. Zij kunnen je tips geven over hoe je de werkdruk en lichamelijke klachten kunt verminderen of voorkomen.